

Provincie	Uitspraken over en in relatie tot gewasbeschermingsmiddelen	Uitspraken over provinciaal belang bij GBM/gezondheid etc. / rol provincie	Gezondheid	Bodem
Drenthe	<p>Uitgangspunt voor de landbouw is: geen provinciale regels bovenop landelijke en Europese wetgeving</p> <p>We streven uniforme afspraken na voor werkzaamheden in het landelijk gebied. Zodat dezelfde kwaliteit wordt gevraagd van boeren, bedrijven en natuurbeheerders.</p> <p>(NB. Geen landbouwvisie beschikbaar, informatie afkomstig uit een document met hoofdlijnen.</p> <p>Uitspraken gaan niet specifiek over GBM, maar over stikstof.)</p>	<p>De sector moet erop kunnen vertrouwen dat de regels niet telkens veranderen. Het kabinet moet hiervoor de stip op de horizon zetten. Al gaat het niet alleen om wat Den Haag van ons vraagt, maar ook om wat we als Drenthe nodig hebben om de omslag naar toekomstbestendige landbouw te maken.</p>		
Flevoland	<p>Akkerbouw: het gebruik van chemische gewasbescherming is met 90% gereduceerd door de inzet van robotica en AI én de beschikbaarheid van nieuwe resistenties. De kennis hiervoor is op kennisinstituten en in laboratoria in Flevoland ontwikkeld (p. 7).</p> <p>Fruitteelt in 2050: De plantgezondheid van de boomgaarden wordt gegarandeerd met een gezonde bodem, met schoon zoet water én de beschikbaarheid van de meest groene gewasbeschermingsmiddelen met een minimale impact op de omgeving (p. 8).</p> <p>Glastuinbouw in 2050: De gewassen worden in een weerbaar circulair systeem geteeld en alle producten worden nagenoeg zonder residu op de markt gebracht. Bloembollenteelt in 2050: Met precisietechniek en robuuste rassen (crisprcas) is de inzet van gewasbeschermingsmiddelen met 75% gereduceerd. De uit- en afspoeling is verwaarloosbaar. Fieldlabs en kennisinstellingen in Flevoland én daarbuiten dragen bij aan de continue kennisontwikkeling (p. 8.)</p>		<p>Volksgezondheid, kwalitatieve leefomgeving en dierenwelzijn zijn uitgangspunten voor de bedrijfsvoering (p. 19).</p> <p>Een basisareaal voor de landbouw blijft nodig om te kunnen beschikken over de kritische massa voor innovatie, marktpositie, het sluiten van de agrarische kringlopen en het gezamenlijk werken aan een gezond, leefbaar en economisch sterk landelijk gebied (p. 21).</p>	
Friesland Gelderland	<p>Geen uitspraken over gewasbeschermingsmiddelen.</p> <p>Overzicht stimuleringsmaatregelen (p. 16, met name Agrifood).</p> <p>Waterkwaliteit voldoet aan KRW, doelen Nitraatrichtlijn (< 50 mg/l) en gewasbeschermingsmiddelen minder dan de norm (p. 19).</p> <p>Emissies door mest en gewasbeschermingsmiddelen gebiedsgericht verminderen. Door in te zetten op een duurzame, natuurinclusieve en/of kringlooplandbouw (NIL) kan de emissie van nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen verminderen (zie ook p. 51).</p> <p>Voordat de sector massaal kan investeren in bijvoorbeeld een nieuw stalsysteem is ontwikkeling en validatie essentieel. De markt wordt onvoldoende geprikkeld hierin financieel het voortouw te nemen. Voor de sectoren die voor Gelderland economisch essentieel zijn, zoals de veeteelt en tuinbouw, willen we hier, in combinatie met het missiegedreven topsectorenbeleid van het Rijk, een actieve bijdrage leveren, door heel gericht onderzoeken die een grote impact kunnen hebben op het terugdringen van emissies en het sluiten van kringlopen te ondersteunen (p. 33).</p> <p>De omslag naar natuurinclusieve landbouw leidt tot een vermindering van emissies (zoals stikstof en gewasbeschermingsmiddelen) en zorgt voor structurele verlaging van de stikstofneerslag. Ook wordt bijgedragen aan de realisatie van meer bomen in het landelijk gebied en wordt agroforestry gestimuleerd. Hiermee draagt het bij aan natuurversterking en -herstel en heeft het een positief effect op de biodiversiteit. Daarnaast wordt bekeken of boeren voor natuurbeheer ondersteund kunnen worden via een landschapsfonds (p. 50).</p>		<p>Om ook in de toekomst verzekerd te zijn van voldoende voedsel, schone lucht en een gezond leefklimaat is een gezonde biodiversiteit cruciaal (p. 20).</p> <p>We stellen subsidies beschikbaar voor agrariërs of samenwerkingsverbanden met agrariërs om haalbaarheid van innovaties te verkennen, zoals bijvoorbeeld nieuwe (eiwit)teelten, emissiereductie, precisielandbouw, vierkantsverwaarding, biodiversiteit, agroforestry en welzijn en gezondheid van mens en dier (p. 35-36).</p> <p>Deze sector maakt deel uit van de Gelderse identiteit en draagt bij aan de maatschappelijke waarden zoals genoemd in Gaaf Gelderland: een vitaal platteland, de economie, energietransitie, natuur en een gezonde leefomgeving (p. 50).</p>	

Provincie	Uitspraken over en in relatie tot gewasbeschermingsmiddelen	Uitspraken over provinciaal belang bij GBM/gezondheid etc. / rol provincie	Gezondheid	Bodem
Groningen	De bodemvruchtbaarheid staat ook onder druk. De ondergrond van ongeveer de helft van de landbouwgronden is ‘verdicht’. Daardoor neemt het bodemleven af, groeien gewassen minder goed, neemt de ziektedruk toe en neemt de weerbaarheid af. Verdichting leidt ook tot meer af- en uitspoeling van nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen (p. 10).	We zetten ons in voor een realistische benadering van de afspraken en opgaven op het gebied van de KRW. Wij willen met het Rijk en onze partners in overleg gaan over doelvertraging aangezien de doelen moeilijk haalbaar zijn. Ook is nog onzeker of de belasting vanuit onze buurlanden op tijd voldoende gereduceerd is. Een nieuwe uitdaging voor de waterkwaliteit en de bruikbaarheid voor de drinkwatervoorziening zijn de zogenaamde nieuwe Zeer Zorgwekkende Stoffen zoals medicijnresten en PFAS (p. 96).	Emissies van gewas- beschermings- en diergeneesmiddelen behoren tot het verleden. Minimaal 10% van de sector produceert op biologische wijze (p. 11-12).	In 2030 beschikt Groningen over een sterk en uitgebreid netwerk van partijen die gezamenlijk vorm hebben gegeven aan het realiseren van de economisch sterke en op alle terreinen gezonde voedselproductie (p. 13).
Limburg	De inzet van biologische bestrijders (toegepast in bijvoorbeeld 95% van het glastuinbouwareaal) heeft het gebruik van chemische middelen sterk verminderd (p. 31). De ambitie is om tegen 2030 een tuinbouwsector te hebben die bijna volledig vrij is van emissies en residuen. Het gebruik van chemische en gevaarlijke pesticiden moet tegen 2030 met 50% zijn verminderd (p. 32). Gewasbeschermingsprioriteit naar de grootste gewassen; soja, mais, druiven (p. 34). Teelt Ondersteunende Voorzieningen kunnen doelen dienen zoals leveringszekerheid voor afnemers, striktere regelgeving en betere milieuprestaties (minder water, gewasbeschermingsmiddelen, meststoffen) (p. 37).			
Noord-Brabant	Ook het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen willen we verminderen door bij te dragen aan de ontwikkeling van innovaties zoals mechanische gewasbescherming en precisie landbouw en het vergroten van het areaal biologische en natuurinclusieve landbouw (p. 19).			
Noord-Holland	wij zetten in op biologische of mechanische gewasbescherming, bijvoorbeeld door gebruik van ons pachtbeleid (p. 9). De publieke opinie lijkt zich te keren tegen techniek, terwijl techniek in de praktijk nodig is om te komen tot een gezond, betaalbaar en duurzaam* product. (Zaad)Veredeling kan een belangrijke bijdrage leveren aan het verminderen van gewasbescherming en het gebruik van water door de ontwikkeling van robuust uitgangsmateriaal. Dit vraagt voor nieuwe rassen om geduld, vanwege de lange onderzoek- en ontwikkeltijd die daarvoor nodig is (p. 16).			
Overijssel	Wij zien het centraal stellen van bodemvitaliteit in de bedrijfsvoering als een van de belangrijkste sleutels voor het bereiken van die nieuwe balans. Het aanvullend gebruik van inputs zoals kunstmest, veevoer en mest van ver, evenals chemische gewasbeschermingsmiddelen, wordt zoveel als mogelijk beperkt. Zo wordt de productie afgestemd op wat een vitale bodem kan opbrengen. Er wordt efficiënt omgegaan met mineralen, koolstof en hulpstoffen door (regionale) mineralen- en koolstofkringlopen te herstellen. Dit kan alleen met meer agrodiversiteit en het vergroten van biodiversiteit in en op de landbouwbodems. Akkerbouw en veehouderij worden op de juiste plekken uitgevoerd, afgestemd op het bodem- en watersysteem. De relatie tussen akkerbouw en veehouderij wordt (opnieuw) verstevigd. Dit kan op verschillende wijzen, met verschillende bedrijfstypen en dit vereist een divers soort vakmanschap en ondernemerschap. Daarom gaat agrodiversiteit, biodiversiteit en boerendiversiteit volgens ons hand in hand. Dit alles is nodig om te kunnen produceren op een landbouwbodem in balans (p. 20).			

Provincie	Uitspraken over en in relatie tot gewasbeschermingsmiddelen	Uitspraken over provinciaal belang bij GBM/gezondheid etc. / rol provincie	Gezondheid	Bodem
Utrecht	<p>De provincie kan geen oplossing op korte termijn bieden voor de grootste problemen waar agrariers nu mee kampen zoals de afbouw van de derogatie of verplichte bufferstroken. Hoewel de rol van de provincie beperkt is, wil ze waar mogelijk bijdragen aan een duurzame en rendabele landbouw en duurzamer eetgedrag (p. 3). Daarnaast is sprake van precisielandbouw, bijvoorbeeld in de fruitteelt, grasteelt en akkerbouw. Op deze manier wordt er efficiënt geproduceerd en worden minder gewasbeschermingsmiddelen gebruikt. Dat laatste wordt ook mede mogelijk gemaakt door nieuwe vormen van plantenveredeling, onder andere op basis van de nieuwste DNA-technieken (p. 6)</p> <p>Hoewel er de laatste 20 jaar een afname is van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, worden er meer middelen met een hogere toxiciteit gebruikt. Er leven in Nederland zorgen bij omwonenden van gebieden waar gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt over bijvoorbeeld de ziekte van Parkinson. Ook PFAS in gewasbeschermingsmiddelen leidt tot zorgen voor bijvoorbeeld de drinkwatervoorziening op langere termijn (p. 17.).</p> <p>Gewasbeschermingsmiddelen kunnen schadelijk zijn voor planten en dieren waartegen het middel niet is bedoeld, maar die er toch mee in aanraking komen. Zo kunnen schadelijke stoffen in het water terecht komen door verwaaiing van de spuitnevel of uitspoeling van de bodem. Het gebruik van sommige gewasbeschermingsmiddelen (neonicotinoden) draagt ook bij aan de bijensterfte in Nederland. Dit heeft ertoe geleid dat sinds 2013 het gebruik van een deel van de risicovolle stoffen is beperkt of verboden door de Europese Commissie. De alternatieven die ingezet worden hebben niet per se een lager risicoprofiel dan de nu verboden stoffen. Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen was in 2012 en 2016 over alle stoffen samengenomen ongeveer gelijk aan dat in 1995. In 2020 lag het verbruik 14 procent lager en was daarmee lager dan in 2000. Een lager verbruik betekent niet dat het risico is afgenomen, omdat er meer middelen met een hogere toxiciteit worden gebruikt (p. 42).</p>			
Zeeland	<p>Op de eerste plaats bestaan zorgen om de volhoudbaarheid van de landbouw; de bodemgesteldheid en de bodemvruchtbaarheid, de beschikbaarheid van kwalitatief goed zoet water, de beperktere beschikbaarheid van gewasbeschermingsmiddelen, de voedselveiligheid, het niet sluiten van kringlopen, enzovoort (p. 6).</p> <p>Functionele agrobiodiversiteit (zowel ondergronds- als bovengronds) is zowel voor de landbouw als voor de natuur van groot belang. Dit belang wordt alleen maar groter wanneer we rekening houden met ontwikkelingen ten aanzien van gewasbeschermingsmiddelen (verboden op middelen) en de toenemende weersextremen (groter risico op plagen) (p. 15).</p> <p>Vergroten van kennis over - en het uitvoeren van - experimenten met natuurlijke plaagbestrijding (p. 16).</p> <p>In gezamenlijkheid met de biologische sector, agrarische collectieven en kennisinstellingen werken we aan een stimuleringsplan voor de biologische landbouw in Zeeland. Het actieplan heeft als doel een gezamenlijk gedragen en realistische ambitie voor biologische landbouw en biologische ketens in Zeeland formuleren en plantaardige teelten in Zeeland te verduurzamen door kennis rond de voorwaarden voor omschakeling en de ontwikkeling van biologische landbouw te vergroten. Dit plan richt zich op twee sporen die vanuit de sector prioriteit hebben: 1) niet-chemische onkruidbestrijding en de daarbij behorende innovatie en 2) afzetbevordering van biologische producten via de lokale markt en (korte) keten. Actie 1: Acties uitvoeren gericht op ketens en mechanische onkruidbestrijding (p. 19).</p> <p>Zowel agroforestry als voedselbossen kunnen bijdragen aan het realiseren van de klimaatopgave (vastlegging CO₂, zoet waterberging, fijnstofreductie/afvang stikstof e.d.) als aan het vergroten/herstellen van de biodiversiteit in het landelijk gebied. Daarnaast dragen deze vormen van voedselproductie bij aan het verminderd gebruik van chemische middelen (kunstmest en gewasbeschermingsmiddelen) (p. 20).</p>			(p. 21)

Provincie	Uitspraken over en in relatie tot gewasbeschermingsmiddelen	Uitspraken over provinciaal belang bij GBM/gezondheid etc. / rol provincie	Gezondheid	Bodem
Zuid-Holland	<p>Door beter aan te sluiten op deze natuurlijke processen, kan ook het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen verder worden teruggebracht (p. 5).</p> <p>De provinciale rol ligt vooral bij het verbinden van partijen in netwerken, het stimuleren van (keten)innovatie en kennisontwikkeling en oog hebben voor het koppelen en gebiedsgericht uitwerken van doelen. We zien op dit moment veel op de gebieden afkomen en willen de bijbehorende gebiedsprocessen zoveel mogelijk bundelen of op elkaar laten aansluiten. We ondersteunen een brede en vitale samenwerking op verschillende niveaus: intersectoraal, interbestuurlijk, gebiedsgericht, binnen ketens, met ondernemers en met wetenschappelijke instellingen. We presenteren ons als proces- en gesprekspartner. Daarbij vragen de partijen ons om daadkracht te tonen en stelling te nemen (p. 9).</p> <p>De overheid maakt regels voor het gebruik van beschermingsmiddelen voor gewassen om risico's voor mens, dier en milieu te verminderen. Deze regels zijn onder andere van toepassing op het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen binnen de landbouw (p. 10).</p>		<p>De provincie Zuid-Holland is een sterk verstedelijkte regio waar veel mensen wonen en werken. We willen waarborgen dat onze inwoners ook in de toekomst goed kunnen wonen, werken en recreëren. Dat vraagt om een gezonde en veilige leefomgeving die ook op langere termijn houdbaar is. (p. 4).</p> <p>Tot slot vormt het agrarisch gebied ook een mooi en toegankelijk landschap voor de mens.</p> <p>Dit draagt bij aan een gezonde leefomgeving waarin mensen kunnen ontspannen en bewegen. Brede maatschappelijke inbedding: De landbouw is geen op zichzelf staande sector, maar heeft een directe relatie met bredere maatschappelijke opgaven op verschillende schaalniveaus. Denk alleen al aan de relatie met de consument en het voedselbewustzijn, gezondheid en biodiversiteit (p. 6).</p> <p>Voor beschrijving provinciale rol (inzet op samenwerking etc) zie p. 9.</p>	<p>Met een goed beheer van de bodem en het watersysteem en een natuurvriendelijke inrichting van erven en percelen ontstaat meer ruimte voor biodiversiteit (p. 3).</p> <p>Met intelligente ecosysteemdiensten geeft de natuur ook veel terug, allereerst gezond voedsel en ook een rijk bodemleven voor goede bodemvruchtbaarheid, beschikbaarheid van schoon en voldoende water en natuurlijke plaagregulatie. Door beter aan te sluiten op deze natuurlijke processen, kan ook het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen verder worden teruggebracht (p. 5).</p>

Provincie	Uitspraken gewasbeschermingsmiddelen in huidige omgevingsvisies	Vitale bodem	Natuur	Water	Gezonde leefomgeving	ZZS
Drenthe	<p>Een bedreiging voor gezondheid, ecologie en kwaliteit van bodem en grondwater is de emissie van diverse stoffen: diffuse verontreiniging en 'nieuwe' stoffen. Het betreft zeer zorgwekkende stoffen zoals PFAS, meststoffen, gewasbeschermingsmiddelen, medicijnresten en microplastics. Voor een gezonde leefomgeving is een goede chemische kwaliteit van de bodem en grondwater van belang (p. 107).</p> <p>Verminderen van de belasting van de bodem met meststoffen, gewasbeschermingsmiddelen en diffuse verontreinigingen (p. 109).</p> <p>In NNN gebieden op door provincie verpachte grond restricties aan GBM gebruik (p. 108).</p> <p>Ten aanzien van het voorkomen van diffuse belasting met meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen ligt er een belangrijke taak bij het Rijk (p. 147).</p>	p. 105, 107, p.109	p. 108	p.107, p.109, p. 147	p. 107, p.109, p. 118, p. 147, p.59	p.107
Flevoland	<p>Omgevingsvisie verwacht in 2025</p>					
Friesland	<p>Een gezonde bodem, frisse lucht en schoon water zijn basisvoorwaarden voor een gezonde en veilige leefomgeving. We voldoen uiteraard aan wettelijke milieunormen en bestuurlijke afspraken. Mogelijkheden en draagvlak voor meer ambitieuze milieunormen worden benut. (p. 10).</p> <p>Gezondheid en veiligheid nemen we integraal mee in plannen en projecten (p. 14).</p> <p>Aandachtspunten zijn: de (verschillen in) gezondheid van mensen, bijv. tussen stad en platteland (p. 23). Een gezonde en veilige fysieke leefomgeving die beschermt tegen negatieve omgevingsinvloeden en de gezondheid bevordert. Belangrijke elementen daarbij zijn bewegen, ontmoeten, ontspannen, goede milieukwaliteit, klimaatbestendigheid, toegang tot voorzieningen en de mogelijkheid van eigen regie; (p. 30)</p> <p>In een gezonde fysieke leefomgeving voldoet de milieukwaliteit minimaal aan wettelijke normen: schoon (drink)water, frisse lucht, gezonde bodem, donkerte en stilte, weinig hinder, veilige wegen, omgevingsveiligheid en droge voeten e.d.(p. 36).</p>			p. 60	p. 7 (definitie van gezond), p. 10, p.30-31, p. 36, p.82-83	
Gelderland	<p>We werken met betrokken partijen aan een betere balans tussen de intensieve veehouderij, natuurwaarden, lucht- en bodemkwaliteit en het terugdringen van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de landbouw en fruitteelt. "gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland (p. 34).</p>	p. 34			p. 12	
Groningen	<p>Jarenlang consequent ruimtelijk beleid heeft eraan bijgedragen dat Groningen de stad is met de schoonste lucht en de gezondste leefomgeving in Nederland (p. 10).</p>					

Provincie	Uitspraken gewasbeschermingsmiddelen in huidige omgevingsvisies	Vitale bodem	Natuur	Water	Gezonde leefomgeving	ZZS
Limburg	<p>De teelt- en milieutechnische voordelen kunnen aanzienlijk zijn, kijkende naar emissies van meststoffen, gewasbeschermingsmiddelen en watergebruik. Gelet op de schaalvergroting van de TOV's en de impact van TOV's op de landschappelijke en waterkundige belangen, verkent de Provincie de noodzaak voor aanvullende afspraken met gemeenten hierover (p. 91).</p> <p>KRW: Wij willen met het Rijk en onze partners in overleg gaan over doelvertraging aangezien de doelen moeilijk haalbaar zijn (p. 96).</p> <p>Keuzes worden gemaakt over de aanpak van nutriënten (Nitraatrichtlijn), maar ook over bestrijdingsmiddelen en Zeer Zorgwekkende Stoffen. Dit doen we aanvullend op de primaire verantwoordelijkheid van het Rijk (p. 101).</p>	p. 91	p. 86	p. 96		p. 96-101
Noord-Brabant	<p>Daarbij voldoen we in 2027 aan de Kaderrichtlijn Water. Wij voorkomen dat te hoge concentraties nutriënten of nieuwe chemische stoffen in het water terecht komen (p. 48).</p> <p>Eerst en vooral is een verdere beperking van de impact van de primaire landbouw door emissies vanuit de veehouderij en de gevolgen van het gebruik van mest- en gewasbeschermingsmiddelen van belang (p. 74).</p>				p. 48, p.35	
Noord-Holland	<p>Bij nieuwe ontwikkelingen worden de effecten op de ondergrond meegewogen. Randvoorwaarden: Beschermen van de kwaliteit van het grondwater en de drinkwaterwinning (inclusief aandacht voor gewasbeschermingsmiddelen, medicijnresten en microplastics) (p. 23).</p> <p>Met aansluiting op de natuurlijke processen leidt natuurinclusieve landbouw (gericht op minder emissies van nutriënten en gebruik van minder gewasbeschermingsmiddelen) tot vermindering van de druk op het milieu en vergroting van de biodiversiteit. Biodiverse natuur kan ook veel ecosysteemdiensten leveren. Zo kan bijvoorbeeld een grote en diverse insectenpopulatie sterk bijdragen aan gewasbescherming en bestuiving (p. 52).</p> <p>De landbouw draagt verder bij aan de verbetering van de kwaliteit en vermindering van emissies van gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen naar natuurgebieden en oppervlaktewater door nieuwe en innovatieve teeltsystemen (naast doorvoering van rendementsverbeteringen) (p. 53).</p>		p. 52-53	p. 23		

Provincie	Uitspraken gewasbeschermingsmiddelen in huidige omgevingsvisies	Vitale bodem	Natuur	Water	Gezonde leefomgeving	ZZS
Overijssel	<p>[nieuwe omgevingsvisie in 2026, informatie afkomstig uit concept).</p> <p>Provinciale doelen en opgaven: Verminderen van gewasbeschermingsmiddelen in lijn met de toekomstvisie gewasbescherming 2030 en provinciaal traject gewasbeschermingsmiddelen (p. 112).</p> <p>In Twente combineren de Boeren voor Drinkwater het verminderen van de uitspoeling van meststoffen en bestrijdingsmiddelen met een verbeterd economisch bedrijfsresultaat (p. 174).</p> <p>Voor een gezonde leefomgeving is het belangrijk om ook te kijken naar een opeenstapeling van effecten. Bijvoorbeeld van verschillende gevaarlijke (chemische) stoffen die via de lucht in ons bodem- en watersysteem terechtkomen. Samen kunnen die (combinaties van) verschillende stoffen - met individueel wellicht een beperkt gezondheidseffect - bij mens en milieu tot een verhoogd risico leiden. (p. 37).</p>	p.101	p. 112 en 1.74		p. 37	

Provincie	Uitspraken gewasbeschermingsmiddelen in huidige omgevingsvisies	Vitale bodem	Natuur	Water	Gezonde leefomgeving	ZZS
Utrecht	<p>De gezonde en veilige leefomgeving loopt als een rode draad door onze Omgevingsvisie.</p> <p>Er zijn zo min mogelijk schadelijke emissies vanuit industrie, opwekking van energie en de landbouw. De landbouw draagt positief bij aan de gezondheid van mens en natuur.</p> <p>De economie is circulair, er komen zo min mogelijk voor de gezondheid schadelijke emissies of producten in de leefomgeving terecht en bouwen vindt plaats met materialen die bijdragen aan een gezonder leven.</p> <p>In de ambitie en het streefbeeld staat:</p> <p>Ambitie 3: Het verminderen van de impact van, en het gebruik van schadelijke gewasbeschermingsmiddelen draagt bij aan de biodiversiteit en gezondheid van mens en dier. Dit wordt gestimuleerd via de Utrechtse Monitor Duurzame Landbouw, innovaties en kennisdeling. Er wordt onderzocht of teelten die intensief gebruik maken van gewasbeschermingsmiddelen wel geschikt zijn om in bijvoorbeeld grondwaterbeschermingsgebieden te telen of dat bredere verboden op gebruik van bepaalde middelen in bepaalde gebieden nodig zijn. Het maximaal terugdringen van schadelijke gewasbeschermingsmiddelen volgt het spoor van het handelingsperspectief Kaderrichtlijn Water.</p> <p>Streefbeeld 2050: Het gebruik van schadelijke gewasbeschermingsmiddelen is maximaal teruggedrongen, wat bijdraagt aan de gezondheid van iedereen die werkt in de agrarische sector, van de omgeving en de natuur. In 2050 wordt samengewerkt met de natuur waarbij een weerbaarder systeem ontstaat dat minder gevoelig is voor de uitdagingen van het klimaat en voor plagen. Boeren zetten zich in om het productieniveau op peil te houden met minder of geen gebruik van chemische middelen, al worden de opbrengsten van begin jaren twintig meestal niet gehaald. Dit doen zij onder andere door strokenteelt, slimme gewascombinaties en -rotaties, andere grascombinaties en meer diversiteit aan (koeien)rassen.</p>					

Provincie	Uitspraken gewasbeschermingsmiddelen in huidige omgevingsvisies	Vitale bodem	Natuur	Water	Gezonde leefomgeving	ZZS
Zeeland	<p>Subdoel 2: De bodem is gezond en wordt duurzaam beheerd. Rolverdeling: Agrarische ondernemers en grondeigenaren verbeteren de bodemkwaliteit door: Minimale chemische verontreiniging: dit wordt bereikt door meer toepassing van groene gewasbeschermingsmiddelen en natuurlijke meststoffen. Aanwijzen van stimuleringsgebieden voor landschapontwikkeling --> Het doel is om in deze zones te experimenteren met een andere landbouwworm waarbij er minder meststoffen en bestrijdingsmiddelen worden gebruikt en via teelt van bepaalde gewassen een transitie plaatsvindt naar een meer volhoudbare landbouw.</p> <p>Milieubeleid is facetbeleid en maakt in feite een integraal en vast onderdeel uit van alle andere onderwerpen. De meest sterke relatie is er met bodem en archeologie (Zeer Zorgwekkende stoffen), circulaire economie (grondstoffen/afval), Transport en infrastructuur, (Geluid, lucht, luchtvaart), straling, water (ZZS), arbeidsmarkt en economie (bedrijven), natuur en biodiversiteit (stilte/licht/stikstof), gezondheid (alle thema's), landbouw (stikstof, geur, bestrijdingsmiddelen) en wonen (lucht, geluid).</p>					
Zuid-Holland	<p>Akkerbouw en veehouderij hebben baat bij een duurzame bodemvruchtbaarheid, het actief toepassen van ecosysteemdiensten en het verminderen van externe input (krachtvoer, kunstmest, gewasbeschermingsmiddelen). Denk hierbij aan het einde van de derogatiebeschikking en de noodzaak tot reductie van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.</p>					